

Peníze & Byznys

České e-shopy
Po loňském poklesu začínají zákazníci
na internetu víc utrácet

Strana 14

Summit EU
Řecké lídry zradilo
zdraví

Strana 14

PONDĚLÍ 25. ČERVNA 2012

LIDOVÉ NOVINY

Půjčky s milionovými sazbami

Britská firma nabízí na českém webu rychlý úvěr, roční sazby nákladů dosahují i milionů procent

PETRA JÚZLOVÁ

PRAHA „Potřebujete půjčit 5 tisíc korun před výplatou? My vám vaše účty zaplatíme,“ hlásá společnost Laurence & Partners, která do Česka přišla s novou Kouzelnou půjčkou. Ta je podle britské úvěrové společnosti založená na férovém přístupu a žádných tricích. Má to ale háček – úrok v některých případech překročí i stovky tisíc procent. Britská firma Laurence & Partners, která na svém webu uvádí, že investuje do akcií, realit, různých oblastí výroby a služeb, je na českém trhu sotva týden a specializuje se na krátké, rychlé půjčky před výplatou. Své zákazníky popisuje jako bonitní klienty, kteří mají pravidelný příjem a jen jim chybí před výplatou několik tisíc korun na nový mobil nebo na výdaje třeba za elektřinu či nájem.

Peníze do 10 tisíc korun půjčí zákazníkům na jeden až 30 dnů. Problémem ale je, že roční procentní sazba nákladů začíná na 2600 procentech. Pokud si pak zájemce chce vzít půjčku například 8800 korun na dva dny, RPSN se dostane na 66 069 procent. Tak velký úrok je podle odborníků ale lichvářský. „Podle mě se jedná o lichvu a takto drahý produkt porušuje zákon,“ říká Daniel Hůle z organizace Člověk v tísni a dodává, že podle něj by taková půjčka na českém trhu měla být zakázaná. „To by ale musel rozhodnout soud,“ dodává Hůle. Extrémně vysoké sazby úroků zaskočily i Českou obchodní inspekci. „Je pravdou, že inspekce se v rámci své kontrolní činnosti s tak vysokou mírou RPSN dosud nesečkala,“ potvrzuje mluvčí ČOI Milošlava Fléglová. A dodává, že to, zda se v tomto případě jedná o trestný čin lichvy, mohou zjistit pouze orgány činné v trestním řízení.

ČOI chystá kontrolu

Případně potrestání firmy je však komplikované. Problémem je, že podle českých zákonů nestačí na trestný čin lichvy pouze vysoký úrok. „Úrok představuje pouze jednu z podmínek. Aby se jednalo o lichvu, musí být splněna ještě další podmínka, a to, že někdo zneužije rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení,“ vysvětluje šéf právní poradny Občanské sdružení spotřebitelů TEST Lukáš Zelený a do-

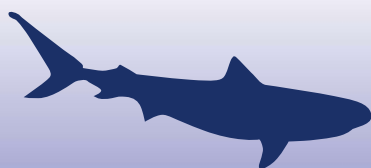
Vypečená půjčka

Firma **Laurence and Partners Limited** přivedla do Česka úvěry s dosud nevídanými úroky.

RPSN (roční procentní sazba nákladů) je číslo, které má umožnit spotřebiteli lépe vyhodnotit výhodnost nebo nevýhodnost poskytovaného úvěru.

RPSN udává procentuální podíl z dlužné částky, který musí spotřebitel zaplatit za období jednoho roku v souvislosti se splátkami, správou a dalšími úvady spojenými s čerpáním úvěru.

Lichva je v Česku trestný čin. Aby se jednalo o lichvu, musí být stanoven vysoký úrok a poskytovatel půjčky navíc musí zneužít rozumové slabosti, tísně, nezkušenosti, lehkomyšlnosti nebo něčího rozrušení za účelem vlastního obohacení.

5 milionů korun
to je maximální možná sankce, kterou může ČOI úvěrové firmě uložit.

dává, že ohledně lichvy jsou tuzemské zákony příliš benevolentní. V jiných evropských zemích, jako je třeba Švýcarsko, by firma s takovou půjčkou neuspěla. Na českém trhu ale Kouzelné půjčky s extrémně vysokou roční procentní sazbou nákladů asi vydrží. Posvítit si však na ně chce Česká obchodní inspekce. Zatím ale přesně neví, kdy tak učiní. „Kontroly tohoto typu jsou velmi náročné a vyžadují pečlivou přípravu. Nejprve musejí být zálohována dostupná data, prověřeny veškeré informace a smluvní podmínky zveřejněné

na předemných webových stránkách. Průběh kontroly, její časový horizont ani výsledek nelze v tuto chvíli předjímat,“ říká mluvčí inspekce Fléglová. Inspekce je ostatně jediná, která může provozovatele půjčky kontrolovat a pokutovat. Česká národní banka totiž nebankovní firmy a jejich úvěry nijak neprovrhuje s tím, že tato oblast spadá právě do kompetence ČOI.

Firma se hájí: RPSN je špatný ukazatel

Sama britská společnost Laurence & Partners však s tím, že by roční

procentní sazba nákladů byla příliš vysoká, nesouhlasí. „Není pravda, že úroková sazba Kouzelné půjčky je až 50 tisíc procent. Lidé si bohužel často pletou úrok a RPSN. RPSN je roční procentní sazba nákladů, a pokud není intervalem rok, tak je toto číslo nesmyslné a u krátkodobých půjček značně zavádějící,“ říká mediální zástupce Kouzelné půjčky Jan Hlaváč a dodává, že během prvního týdne fungování společnost zaznamenala zhruba tisíc žádostí o půjčku.

Český trh je podle Hlaváčo-

vých slov pro britskou firmu perspektivní. „Podle analýz poskytovatele Kouzelné půjčky je v Česku zhruba 2,5 milionu bonitních zákazníků, kteří mají pravidelné příjmy přesahující 20 tisíc korun, a přesto jim před výplatním termínem schází peníze. Jsou navíc často bez závazků a z různých důvodů nevyužívají krátkodobých bankovních půjček typu kontokorent či kreditní karta. Dalších 1,7 milionu spotřebitelů kreditní kartu či kontokorentní úvěr neobdrží, ani když o něj mají zájem,“ vysvětluje Hlaváč.

RPSN
2 589 310%*

4229 Kč,
splatnost 2 dny

*výše půjčky
4000 Kč

Foto: Shutterstock / MN

Jak to vidí

Už bylo na čase

DAVID TRAMBA

Čtyřicet let jste v tento den slyšeli z úst mých předchůdců v různých obměnách totéž – jak naše země vzkvétá. Naše země nevzkvétá. Tak začínal dnes už legendární první novoroční projev prezidenta Václava Havla v lednu 1990.

Podobné poselství v tomto týdnu vyšle do světa poradní komise, kterou před čtyřmi měsíci sestavil ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba. Celá desetiletí jsme poslouchali, jak úžasné elektrárny a teplárny máme a že „uhlí je dost“. Pravda je však někde jinde. Naše energetika nevzkvétá, v některých případech spíše připomíná technické muzeum.

Volná ruka trhu v kombinaci s masivním zvýhodňováním obnovitelných zdrojů české energetice příliš neprospěla. Naštěstí už i Evropská komise to pochopila a začíná razit názor, že životnímu prostředí nejvíc pomůže, když zastaralá zařízení skončí a nahradí je moderní zdroje s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla s účinností 75 a více procent.

Teď je nejvyšší čas vyrovnat startovací pozici klasických jaderných a obnovitelných zdrojů i zasáhnout proti „starému šrotu“. Bez radikální změny pravidel bychom se dočkali jen portfolia složeného z nestabilních větrných a solárních elektráren a starobylých uhelných bloků, provozovaných do okamžiku rozpadnutí.

DNES V P&B

DIÁŘ INVESTORA
David Navrátil
hlavní ekonom
České spořitelny

Jak korumpuje moc?

Výzkum na univerzitě v Berkeley ukázal, že už malá moc vede k tomu, že se staráme méně o ostatní kolem, a zhoršuje naše morální chování.

ZPRÁVY DNE

NESPLNĚNÉ SLIBY

Řecko najímalo nové zaměstnance

ATÉNY Řecko v letech 2010 a 2011 zaměstnalo přibližně 70 000 nových státních zaměstnanců a porušilo tak dřívější dohodu s Evropskou unií a Mezinárodním měnovým fondem o poskytnutí finanční pomoci výměnou za úsporná opatření. Uvedl to včera řecký týdeník To Vima. Nejvíce zaměstnanců prý přibýlo v místních samosprá-

vách, ve zdravotnictví, v policejních složkách a kultuře.

ZÁKLADNÍ SAZBA

ČNB asi stanoví rekordně nízké sazby

PRAHA Bankovní rada České národní banky na svém zasedání ve čtvrtek 28. června zřejmě sníží podle odhadů analytiků úrokovou sazbu o čtvrt procentního bodu. V takovém případě by základní úroková sazba klesla na rekordně nízkou hodnotu 0,5 procenta. Nyní

je základní sazba již přes dva roky na 0,75 procenta. Pro snížení sazeb podle analytiků hovoří zhoršující se stav ekonomiky.

ŽELEZNÝ SE VRACÍ

Dnes začne vysílat televize Pohoda

PRAHA Celoplošná televizní stanice Pohoda zaměřená na mladé rodiny s dětmi dnes zahajuje ostrý provoz. Novou televizi bude provozovat společnost Pohoda Top Media podnikatele Radima Pařízka. Zhruba

ba třetinový podíl ve firmě má bývalý generální ředitel TV Nova Vladimír Železný.

OŽIVENÍ

Island splatil část úvěru předčasně

WASHINGTON Island, jehož ekonomika rapidně ožívuje po kolapsu bankovního sektoru v roce 2008, předčasně splatil další splátku z úvěru od Mezinárodního měnového fondu. Island v pátek splatil 483,7 milionu dolarů. Celkem si země od

MMF vypůjčila 2,1 miliardy dolarů. Silné oživení islandské ekonomiky je stejným překvapením, jako byl její kolaps. V prvním čtvrtletí ekonomika vzrostla meziročně o 4,5 procenta, nejrychleji od prvního čtvrtletí 2008, hlavně díky vývozu, turistice a domácí spotřebě.

AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL

Toyota bude vyrábět pro USA ve Francii

TOKIO Japonská automobilka Toyota Motor Corp. přesune příští

rok v květnu výrobu svého kompaktního vozu Yaris určeného pro severoamerický trh z Japonska do Francie. Bude to vůbec poprvé, kdy Toyota bude vyvážet vozy z Evropy do Severní Ameriky. Podle analytiků je cílem tohoto kroku, který automobilka oznámila o víkend, ochránit svůj zisk před negativním dopadem silného jenu a růstem nákladů na energii. Také další japonské automobilky se rozhodly přesunout část výroby určené na vývoz z Japonska.

Zdroj: ČTK

INDEX PX

899.6
-0,28 %

ČEZ (Kč/akcii)

730
-0,41 %

KB (Kč/akcii)

3495
-0,14 %

O₂ (Kč/akcii)

385
0,29 %

ERSTE (Kč/akcii)

371.80
-0,56 %

EUR (Kč/EUR)

25.77
-0,35 %

USD (Kč/USD)

20.56
-1,42 %

ZLATO (USD/trojský unce)

1568
0,22 %

ROPA (USD/barel)

90.98
1,1 %